

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 7/2011 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 18 oktober 2011 en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (RP 63/2011 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Katriina Pessa, jord- och skogsbruksministeriet
- utvecklingschef Sonja Lilius, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt LPA.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk ändras. I enlighet med lagen kan jordbrukare som upphör med att bedriva jordbruk beviljas stöd. Villkoret är att den som bedriver jordbruk upphör med sin näring så att avträdaren antingen genomför en generationsväxling på sin gårdsbruksenhet genom att överlåta lägenheten till någon som fortsätter med gårdsbruket eller överlåter lägenhetens åkermark som tillskottsmark till en annan gårdsbruksenhet. Tillskottsmark får också arrenderas ut. När det gäller renhushållning ska dessutom renarna överlåtas.

De olika formerna av avträdelse ska nu bli färre så att åkermarken på den gårdsbruksenhet som är föremål för avträdelsen ska få överlåtas bara genom att äganderätten till åkermarken överlåts, däremot inte längre genom utarrendering för viss tid.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2012 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2012.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Det är nödvändigt att systemet med avträdelsestöd finns kvar även om det inte längre ska omfatta utarrendering av åkermark. Med tanke på den inhemska livsmedelsproduktionens framtid måste det göras tillräckligt många generationsväxlingar och de som fortsätter med jordbruket måste vara villiga att investera. För att generationsväxlingarna ska infalla vid rätt tidpunkt för dem som fortsätter behövs stödsystemet också i det avseendet att det säkrar försörjningen för dem som upphör med sitt jordbruk. Villkoren bör vara sådana att stödsystemet bidrar till gene-

rationsväxlingar på möjligast många gårdar där det går att fortsätta med jordbruket och där det finns någon som vill fortsätta.

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att propositionen är behövlig och motiverad. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget utan ändringar.

Helsingfors den 17 november 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
medl. Heikki Autto /saml
Satu Haapanen /gröna (delvis)
Lasse Hautala /cent
Anne Kalmari /cent
Timo V. Korhonen /cent
Jari Myllykoski /vänst
Mats Nylund /sv

Kari Rajamäki /sd
Janne Sankelo /saml
Arto Satonen /saml
Katja Taimela /sd
Reijo Tossavainen /saf
Tytti Tuppurainen /sd
ers. Teuvo Hakkarainen /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.

RESERVATION

Motivering

Systemet med avträdelsestöd borgar i första hand för fortsatt jordbruksnäring och förbättrad struktur inom jordbruket, och således också för vår inhemska livsmedelsproduktion. Systemet är ett av de viktigaste verktygen som främjar strukturutvecklingen inom jordbruket.

Enligt lagförslaget ska det härafter finnas färre former av avträdelse i och med att man inte längre kan få stöd om man arrenderar ut åkrar. Det betyder att jordbruket kommer att fortgå allt längre på gårdar där det vore motiverat att upphöra med det på grund av ekonomiska och hälso-relaterade faktorer. När avträdelser skjuts fram försämras möjligheterna för de jordbrukare som fortsätter och utvecklar sin verksamhet, eftersom utbudet av ny åkermark blir allt mer begränsat. Försäljningen av åkrar är mycket obetydlig framför allt i östra och norra Finland. Åkrarna

finns ofta kring driftscentrumet, så det är varken önskvärt eller rationellt att dela upp gården genom att sälja åkrar.

Med tanke på lönsamhetskrisen inom jordbruket är det märkligt att regeringen nu föreslår en ändring som innebär att de jordbrukare som fortsätter tvingas investera i allt dyrare åkermark i stället för att kunna arrendera och den vägen undvika att binda upp mer kapital i dyr åkermark.

Dessutom är regeringens bedömning av inbesparingarna till följd av lagförslaget inte trovärdig.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslaget förkastas.

Helsingfors den 17 november 2011

Timo V. Korhonen /cent
Anne Kalmari /cent
Lasse Hautala /cent

Jari Leppä /cent
Reijo Tossavainen /saf
Teuvo Hakkarainen /saf